

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej. Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 2 goldinarja.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XVIII.

V Celovcu, 20. decembra 1899.

Štev. 35.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

v sredo dne 27. decembra, t. j. na Šentjanževo, ob 1/2 2. uri popoldne

shod

pri Motlču v Maloščah.

Vspored.

1. Pozdrav. — 2. Govor o naših šolah. — 3. O kmetijskih zadrugah. — 4. O političnem položaju. — 5. Raznoterosti.

Slovenci, pridite v prav obilnem številu na važni shod! **Odbor.**

Vabilo na naročbo!

Leto se približuje svojemu koncu. Čas je, ko razni listi vabijo k naročbi. Tudi „Mir“ obrača se do svojih prijateljev, vseh naročnikov in rodoljubov s prošnjo: Ostanite nam zvesti tudi v bodočem letu, podpirajte nas v prevažnem narodnem delu, razširjajte list povsodi, dopisujte mu pridno, da bo tem bolj mogel izvrševati svojo važno nalogo! Zvesti naj nam ostanejo vsi stari naročniki, pridruži naj se jim pa čim več novih! Na Koroškem bi se moral naš edini slovenski časopis čitati v vsaki pošteni kmečki hiši, ker je dandanes nastala potreba, da vsakdo izve, kaj se godi po širnem svetu, kar je mogoče doseči le potom časopisov. Cenjene naročnike pa uljudno prosimo, naj čim preje poravnajo naročnino, katero je treba plačevati naprej, da se more vzdržati red! Naročnina

iznaša na leto 4 krone (2 gld.) Vsakdo naj dostavi, ali je star, ali nov naročnik.

Upravništvu „Mir“-a v Celovcu.

Luteransko hujskanje.

V Celovcu izhaja list, ki mnogim liberalnim kmetom silno ugaja; na čelu nosi ta luteranski list naslov „Bauernzeitung“ in liberalni kmetje, ki so navadno vsi zelo modri, ne v gospodarstvu, pač pa v gostilni, kedar so se ga nekoliko nalezli, trdijo, da je ta list za kmete, in če jih vprašajo zakaj? ti odgovorijo ker je ta list za „pavre“. Ta list je res posebno pripraven za liberalne kmete; veliko pameti v tem listu navadno ni, ali pa je sploh čisto nič ni. Liberalni gospodski kmetje pameti tudi še nikoli niso iskali, iščejo pa kaj drugega, to je: hujskanje zoper duhovnike. „Bauernzeitung“ je res za nekatere „pavre“, ne za tiste sicer, ki imajo še kaj vere, pač pa za tiste, ki imajo katerikoli vzrok izogibati se duhovnikov, in takih je žalibog pri nas veliko.

Ta sloveči list ima v zadnji številki zopet nekaj ljubeznjivosti za duhovnike. Lutrovski list piše, da se je bajé nekaj ustanovil verski zaklad (Religionsfond), da bi se podpirale cerkve in revni duhovniki, nadalje, da se je v prid tega zaklada naložil davek bogatim škofom in samostanom, ki pa tega davka niso hoteli plačati in država ga od njih ni izterjevala. Tako je menda izostalo 60 do 70 milijonov goldinarjev davka. „Kje je pravica“, pravi k temu lutrovski list; „kmetu se vse razproda, če ne plača davka, prelatom pa se dovoli, da ne izpolnjuje svoje dolžnosti. Zdaj je opat Treinfels v državnem zboru predlagal, naj se ta davek zopet odpravi ter samostanom odpusti, kar so morali plačevati“. In konec lutrovskega krščanskega nauka v časniku za „pavre“ je: te gospode so ljudje sami volili, ne volite jih zopet!

Izmed učene gospode omenjenega lista nikdo ne bere, ker je preneumen; liberalnim kmetom pa je lutrovski nauk kakor evangelje in vedno bolj se zavzemajo sovraštva do duhovnikov. List za kmete je skrajno slaboumen! Dokaz:

1. On ne vé, kaj je verski zaklad, on ne vé kdaj in zakaj se je ustanovil. Pod cesarjem Jožefom

je država vzela za-se 732 najbolj bogatih samostanov na Avstrijskem; premoženje se je kolikor mogoče zapravilo, kar se pa zapraviti ni dalo, imenovali so verski zaklad. Lutrovski list pa pravi: to je zaklad, ki se je ustanovil duhovnikom v podporo! Torej kdor si prisvoji, kar ni njegovo, stori to drugim v — podporo!

2. List za liberalne kmete potem razlaga ta davek, češ: duhovščina, ki ima dohodkov od 10 do 20 tisoč, plača 1 1/2 %, od 20 do 40 tisoč, plača 3 %, od 30 do 40 tisoč, plača 4 %, od 80 do 90 tisoč, plača 8 %. Tudi to ni resnično; škofje plačajo od dohodkov, ki jih imajo čez svojo „menzo“, to je čez mejo, ki jim jo je postava določila, 7 1/2 % davka, samostani pa morajo od letnega prebitka celo 2/3 državi oddajati. Tako dotični lutrovski list tudi te postave ne pozna.

3. List za liberalne kmete sumniči duhovnike, da so pri tem davku državi odtegnili davka 60 do 70 milijonov. Sovražniki duhovnikov so proračunali, da mora ta davek državi nesti na leto 1 milijon 300.000 gld.; 25 let se ta davek pobira in lutrovski list trdi, da se je državi odtegnilo 60 milijonov. Vidiš prijatelj, kako je ta gospoda „kunština“, 25 krat 1 1/3 milijonov je pri njih kar 70 milijonov. Ko bi cerkve in samostani ničesar ne bili plačali, bi to ne bilo mogoče, a znano je, da so do zadnjih let plačali čez 700.000 na leto. Ker pa zdaj zemljišča ne nesejo več nič dobička, se je ta davek tako znižal, da ni vredno ga pobirati, zato se je staval v državnem zboru predlog, naj se odpravi! Vprašamo, ali je pravično, da se davek odpravi, ki so ga bogati ljudje, škofje in samostani plačevali?

Samostani in škofje plačajo davke, kakor vsak drugi državljani, liberalci pa so jim naložili še jeden davek več, in sicer davek, ki je tako hud, da se opravičiti ne dá. Naložili so samostanom, da morajo dve tretjini letnega dobička oddati državi. Kaj pa porečeš ti kmet, če bi napravili postavo, ki pravi, če si v letu 300 gld. prigospodaril, moraš 200 gld. vrh svojih davkov oddati državi, ki ti pa ne plača ničesar nazaj, če drugo leto prideš za 300 gld. v škodo! Na vsem svetu nikjer ni tako krivične postave za kmete, ali se sme potem tako postavo naložiti samostanom? 10% je strašen davek! Če oče umre in otroci morajo od 4000 gld. dedščine 400 gld. plačati davka,

PODLISTEK.

Jezušček v gozdu.

(Národna legenda.)

Nekega poletnega jutra, ravno ko je opravila sveta družina svojo jutranjo molitev, reče sv. Jožef, obrnjen proti Mariji: „Drv nam je zmanjkalo, zato pojdem danes v gozd, da jih dobim.“

Slišavši dete Jezušček te besede, milo zaprosi, naj vendar vzame božji rednik tudi njega s seboj v gozd, kjer bode videl prelepe cvetlice in slišal prekrasno petje veselih ptičkov.

Sv. Jožef mu prošnjo usliši, in božji Otrok ves vesel hiti poslavljat se še od matere; na to pripravi sekuro in žago, katero vzameta Jožef in njegov varovanček s seboj.

Prekrasne cvetlice v najlepših barvah privzdigujejo jima svoje glavice naproti, na njih pa se lesketa jutranja rosa liki dijamanti in najdražji biseri. Vsaka stvar v naravi kaže praznično lice, sluteča prihod nebeškega Deteta.

Da-si majhen in slaboten, vendar je pomagal mili Jezušček marljivo svojemu krušnemu očetu pri delu. Pridno je prinašal in odnašal razne stvari, vse natanko po želji Jožefovej.

Od marljivega dela in pridnega tekanja so mlademu Jezuščku plamtela in žarela nedolžna ličica; sonce pa je plavalo na nebu vedno više in više, in vročina je prodrla tudi skozi gosto streho gozdnih dreves. Vroči pot je tekel božjemu Detetu kar curkoma po nežnem njegovem licu.

Pod vitko jelko je rasel hladen mah. Nanj leže od dela in vročine ves vpehan nebeški Otrok ter takoj trdno zaspi. Ptički ljubeznivo ščebetajo in Jezuščku, ki sanja sladke, rajске sanje, dozdeva se, da posluša milodoneče petje angeljskih korov.

Vročina še vedno narašča. Zdaj pripogne jelka tanke svoje vejice, združivši je v gosto streho, da bi pekoči solčni žarki ne vzbudili rajskega deteta, milega Jezuščka.

Tudi breza bi rada postregla svojemu Stvarniku, zatorej začne rahlo z vejami šumljati, da je slišati kot bi pela mamka pri zibki ljubko pesmico spečemu detetu.

In mah navdaja jo čuvstva radosti, saj ga je izbral Gospod in Stvarnik vseh stvari za svoje počivališče. Le žal, da je minila ura radosti in veselja tako naglo. Jezušček se vzbudi. Tudi sv. Jožef dovrši svoje delo.

Ko se odpravljata Jožef in njegov nebeški varovanček domov, ozrè se Zveličar še jedenkrat na vse stvari, ki so mu tako lepo postregle in ga okrepčale. Nebeški blagoslov podeli jelkam, brezam, travi in mahu, na kojem je tako sladko počival.

„Pri jaslicah bodeš stala v sveti noči, krasno razsvetljena“, tako je govorilo božje Dete, blagoslavlja je jelko, „v zahvalo na to, da si me branila tu pekočim solničnim žarkom. A tebe, hladno in mehko mahovje, devali bodo v jaslice božične, ko se bode slavil spomin na moje rojstvo. Ti pa, breza, ki si mi šumela tako lepe pesmi, krasila in hladila bodeš solčna pota, po katerih se bode pomikal preveličastni sprevod.“

Ali sedaj veš, čitatelj ljubi, zakaj počiva Jezušček v sveti noči obkoljen od prekrasno razsvet-

ljenih jelkinih vej, na mehki mahovini in zakaj z brezo krasijo na Telovo pota, po katerih se pomika procesija z najsvetejšim zakramentom?

(Iz Ant. Kosi-jeve „Zabavne knjižnice“, katero tudi na tem mestu toplo priporočamo)

Katera bo prva.

Žena županova in žena okrajnega glavarja v istem mestu sta se vedno prepirali, kateri gre prednost pri javnih nastopih. Ko napove deželni vladar za neki dan svoj prihod v to mesto, nista se mogli pogoditi, katera bi stala ob vsprejemu na prvem mestu. Ker se nista pogodili iz lepa, vprašali sta pismeno deželnega vladarja samega, kateri gre prednost. Skoro pride takšen odgovor: „Prednost ima ona, katera je bolj bedasta!“ — Kako sta se zmenili potem, o tem šaljivec ne vé natančnega.

Smešničar.

* (Izgovor.) Malega Janezka so mati kregali, ker je padel in si hlače strgal. „Nikar ne bodite hudi mamka“, odgovori mali prebrisanec, „saj sprevidite, da nisem imel časa poprej hlače izsleči.“

* (Malo bolj prizanesljivo!) „Mladi mož!“ pravi veselo zdravnik, „vaša tašča je rešena!“ — Zet klaverno: „Kaj tacega bi mi bili pa vendar malo bolj prizanesljivo povedali!“

* (V gostilni.) A. „Prijatelj, kako je mogoče, da ti ješ in bereš ob jednom.“ B. „Veš prijatelj, to je lahko; z jednim očesom berem, z drugim jem.“

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

se jim plačilo zdi nezno, in vendar se plačuje le pri smrti lastnikov.

$7\frac{1}{2}\%$ je nekoliko manje, to pa naj bi škofje vsako leto plačevali od tega, kar imajo čez svojo postavno „menzo“, to je čez postavno plačo in sicer zraven drugih navadnih davkov! Postavna plača za škofa je blizu 12.000 gld. Čudno veliko, kaj ne? Ali prijatelj ne veš, da morajo škofje vzdrževati svoj škofijski urad, svoje kaplane, oskrbnike itd. Smelo trdim, da jih samo uradi stanejo več nego znaša postavna „menza“. Kar imajo več, kar jim je torej na razpolaganje, to postava obloži z davkom $7\frac{1}{2}\%$, t. j. od 1000 gld. plačuje 75 gld. davka! Ali je to pravično? Mi tirjamo v državi za vse enake pravice in dolžnosti in zdi se nam, da se ne sme jednemu stanu, akoravno bi bil duhovski, dvakrat toliko davka nalagati, kakor drugim.

Obložite bogatine z davki, a obložite vse, in ne samo duhovnike, obložite z davki žide-milijonarje, vzemite magari tem vsako leto dve tretjini dohodkov, ki jih sami niso rabili! A — tukaj obmolke lutrovski list — židom ne, to ne sme biti. Židi so bili vedno najboljši podporniki liberalnih časnikov, in zato so zvezani med seboj in držé vkup, kakor smola.

Luteranski list za liberalne kmete umé svojo nalogo: „Denar svetu vladar“, pravimo, in tudi duhovniki brez denarja ne morejo biti. Škofje bi brez denarja ne mogli zidati semenišča za revne kmečke sinove in samostani bi morali, če se jim jemlje $\frac{2}{3}$ dobička, s časom priti v konec. Zato pa hoče lutrovski list, da bi se duhovščina tako obložila z davki, da bi v nekaterih letih niti nobena cerkev, niti nobena fara več premoženja ne imela. In to so hoteli doseči po — postavni poti. Duhovniki so doslej plačevali težki davek, a menda ne vsi. Bil je n. pr. nek škof, ki je rekel: „jaz ne plačam nič, ker davek ni pravičen, vzemite mi silo!“ A s silo mu vzeti premoženje, cesar ni pustil. Ali je dotični škof vestno ravnal? Dà! Vsakteri duhovnik, ki nastopi kako faro, priseže, da bo čuval nad cerkvenim premoženjem, da se kaj po krivici ne izgubi. In če zdaj država duhovniku naloži davek, ki ga drugi ne nosijo z očitnim namenom, da hoče cerkveno premoženje polagoma popolnoma naše potegniti, ali potem more duhovnik z dobro vestjo dotični davek odračunavati kot potrpežljiv državni uradnik. Morebiti ne, in morebiti je bil oni škof na pravih apostolskih tleh, ki je rekel, če hočete kaj imeti, vzemite s silo, jaz vam cerkvenega premoženja ne morem oddajati, ker sem cerkvi prisegel, da ga bom varoval.

Nadalje pa bi te, kmečki bralec, prosil, da umi dobro, kaj je cerkveno premoženje? To-le premoženje pride vsem rodovom v prid, v zlasti pa sinovom nižjih stanov; to-le premoženje služi tudi v prvi vrsti občini korist. Kako bi bilo n. p. mogoče v Celovcu zgraditi Marijanišče, kjer se vzdržuje 160 kmečkih fantov, ko bi škofa ne bilo, ki je pripravljen žrtvovati vse v blagor svojih vernikov?

Tak davek tudi ne more nič nesti; sprva je nesel čez 700.000 gld., pozneje nekoliko čez 200.000 gld. Kako to? Dà, lahko umevno je! Če bi kmetom naložili davek, da morajo od letnega dobička dve tretjini dati državi, prepričani smo, da bi v par letih noben ne imel več nobenega dobička. Danes se veliko lažje potrosi, nego prihrani; treba je veliko skrbeti, veliko varčnosti, veliko zatajevanja, če si kdo kaj prihrani. Če bo pa prihranjenega denarja dve tretjini vzela država, potem nobeden ne bo več hotel biti varčen, tudi samostani ne! Taka postava je torej nesmisel. Utemeljiti se tudi vzrok ne more: S tem denarjem hočejo zboljšati plačo slabo plačani nižji duhovščini. Ustanove se morajo rabiti za tisti namen, za katerega so namenjene. Število ljudstva raste, zidajo se šole, treba bi bilo duhovnikov. Te pa naj ljudstvo, ki jih potrebuje, tudi vzdržuje. Ne gre, da bi se druge stare ustanove porabile v ta namen. Dolžna je država dati plače tudi tistim duhovnikom, ki ne živé od starih ustanov. Če tega ne bodo storili, izginila bo duhovščina.

Torej ponavljamo: 1. Ni resnično, kar piše lutrovski list o verskem zakladu,

2. ni resnično, kar piše o davkih za verski zaklad,

3. ni resnično, kar piše o davčni svóti,

4. ni resnično, da bi duhovniki ne plačevali davkov, ki jih nosijo vsi,

5. resnično pa je, da se mora tudi duhovnik braniti, če se njemu samemu naloži davek, ki ga noben drugi stan nima. Pravično je, da se tak davek odpravi: vsem enake pravice, vsem enake dolžnosti. To hočemo, in če se tedaj obdačijo velika premoženja, potem iščimo davka pri židovskih milijonarjih in ne na posestvih redov, prostnij in duhovnikov. Pri židih bi bilo več kaj dobiti, a tem nasproti so liberalci ponižni in — molčé. — c.

Državni zbor.

Pogajanja med strankami niso imela zaželjenega uspeha in ni prišlo do sporazumljenja. Državni zbor torej nadaljuje svoje „delo“. Vlada hoče, da se ji dovolijo državne potrebščine do konca leta. Budgetni provizorij se je odkazal odseku. Tudi tam se Čehi z vso silo upirajo rešitvi teh predlogov.

Dopisi prijateljev.

Kronski darovi za velikovško „Národno šolo“. Č. g. kanonik in župnik Vaclav Čeh v St. Štefanu pri Velikovu 20 K; provizor Josip Fuger v Gorenčah 2 K; Peter Krajnc, p. d. Buchbauer v Gorenčah 1 K. — Na obljubljeni stolak sta za l. 1899. plačala č. g. Jož Peterman na Otoku 20 K in župnik Franc Treiber v St. Rupertu pri Velikovu 20 K. Vivant sequentes! Za jaslice v velikovski „Národni šoli“ daroval je č. g. Jožef Sket, duhovnik v Ensu na Gorenjem Avstrijskem, 6 K; Miha Grafenauer, cerkovnik v St. Lenartu pri 7 studencih, 2 K za božič. Skupaj 71 K. Živeli nasledniki!

Iz Celovca. (Nove orgle.) Pred nekaterimi tedni je bila v St. Petru v lesu na Zgornjem Koroškem izkušnja novih orgel, katere je napravil mlad orglarski mojster g. Kuhar iz Podljudelja. Že v službi pri rajnem Colariču slovel je Kuhar za dobrega in nadarjenega delavca, ki ima posebno spretnost v intoniranju. Vežbal in šolal se je potem nekoliko let v večjih mestih na Nemškem, kakor v Passovi, v Stuttgartu, Stettinu, Draždanih in se potem nastanil v Podljudelju. Letos popravil je v popolno zadovoljnost orgle v stolni cerkvi v Celovcu. Ker stare orgle v St. Petru v lesu niso bile več za rabo, oddalo se je delo g. Kuharju, in zapiranje, ki se je stavilo na njega, se je uresničilo. Delo je jako trdno, porabljene so najnovejše in praktične iznajdbe, izdelane so po znanem „Kegelladen-systemu“. Kar pa dá orglam posebno vrednost, je res dobra intonacija (vglasba) vseh sedem registrov, posebno „Principal 8“ in „Viola de Gamba 8“ in „Pleno“ je ravno primeren cerkvi, ki ni posebno velika; ni preojster, pa tudi ne premehak ali premrtvev, ampak živahen. Mladi mojster se slovenski duhovščini prav toplo priporoča, ne samo za popraviljanje starih orgel, ampak tudi za napravo novih. A. S.

Iz velikovške okolice. (Čuječim pravice!) Dozdaj smo dobivali vsaj na levem dravskem bregu od svojih občin samo nemške živinske potne liste, dasi smo tukaj skoraj sami Slovenci. Znani slovenski rodoljubni posestnik Simon Kralj p. d. Mohovnik v Hudemkrajcu pa je zahteval na našem okrajnem glavarstvu slovenske živinske potne liste in njegovi zahtevi se je končno tudi ugodilo. Tako je tedaj vovberška občina kot prva dobila dvojezične, slovensko-nemške živinske potne liste. Tukaj se zopet vidi, da se z odločnostjo tudi kaj doseže. Slava tedaj Mohovniku! Kakor se pa čuje, je tudi ta drobtinica pravičnosti nekega zagrizenega velikovškega uradnika zelo neljubo dirnulo, tako da je v svoji uradni zbadal vrlega župana g. Jerha, češ, vovberška občina dobi slovenske živinske potne liste. Vprašamo tedaj, kaj tega gospoda to briga: naj si dobro zapomni, da je uradnik radi ljudstva tukaj in ne narobe. Ostale slovenske občine pa pozivljamo, naj posnemajo izgled rodoljubne vovberške občine in tudi zahtevajo slovenske živinske potne liste. Čuječim pravice!

Iz Velikovca. (Dva pogreba.) Te dni smo imeli tukaj dva veličastna pogreba. Dne 12. t. m. je umrl tukaj gosp. Andrej Kramer, dimničarski mojster in hišni posestnik, zelo premožen mož, dne 13. t. m. pa gosp. Anselm Sekner, c. kr. cestni mojster, odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem. Slednji je bil posebno blag mož, ponižen, ustrezljiv, vesten v svojem poklicu in tudi pobožen. N. p. v m.!

Iz Koprivne. (Nesreča ne praznuje.) Ako o nesrečah nič ne poročamo, bi res Dolenjec mogel misliti, da „v svobodni gori ni zemskih nadlog“. Kar bom poročal, dogodilo se je novembra meseca. Nek terek se je mladenič močno vsekav v nogo, v stopalo. Dolgo mu niso mogli ustaviti krvi. Uzrok je bila neprevidnost, ker se mu ni zdelo vredno, drevesa poravnati, oziroma drugo drevo, ki je bilo na poti, odstraniti. Drugi se je temu posmehoval, a še tisti dan popoldne se je vsekav sam v kost na nogi. V sredo potem je ženska, prišedša iz Solčave, ob koncu gozda ne daleč od Mežnarjeve hiše našla mrtveca. Bil je 65letni Lučan (Štajerec), oženjen v črnski fari, nazadnje kozar v Luči. Namenjen je bil v Črno in v bolnišnico se zdraviti. V pondeljek opoldne že je šel iz Solčave dolgo pot čez goro. Usmiljeno in previdno gotovo ni bilo od gospodarja, bolnika tako odpraviti. Pravijo, da je v Solčavi ponujal fantu 1 gld., naj ga spremi, pa ni hotel. Usmiljenja in postrežljivosti do siromakov gotovo ni preveč. Drugače se gre isto pot za 1 krono. — Dne 25. nov. od dveh do treh je požrešni plamen požrl kmetu Janšku hišo do stropa in duri. Ogenj je nastal v kuhinji, spočetka se je valil le dim. Ko so zagledali ogenj, ni bilo misliti na gasitev; v pol uri je vse polizal. Brizgalnice

ni in posebnih priprav, tudi vode malo, dasi je nekaj ljudi hitro priletelo. Zavarovana je hiša, a vsa poslopja, hiša, veliki hlev, shramba in drvarnica komaj za tisoč goldinarjev, tako da dobi kmet za samo hišo le malo. (Dobro, da so pogasili strop, da se v izbi more še stanovati, in pa ubranili druga poslopja.) Če se zgodi nesreča, se kesamo in jezimo zaradi napačne štedljivosti. Pred 20. leti je istemu tudi na soboto ob istem času zgorela hiša kakor sedaj, a spomladi. Že delajo novo streho. Dobro, da imate v gori dosti lesa, se sliši pogosto. Ja les, a pripravljenega skoro nobeden nima nič. — V tretje gre rado, pa šlo je čez tri. Zadnji teden v pondeljek je drvarju Štajercu drevo pri spravljanju prebilo zadnjo tenšo kost na nogi, da je gledala ven. Zdravnik iz Črne ni hotel k njemu, tudi bi nič ne dobil iz bolniške kase, zato so ga morali nesti in spraviti v Celovec v bolnišnico. Nesreča se je dogodila vsled prevelike korajže ali predrznosti; hotel je kar leteče drevo poravnati, pa ga je udarilo. Zanimivo je, da ni petek bil nesrečen dan nobenemu. — Tudi bolehajo pri nas precej. — Nič posebnega sicer, a vsaj veste, da je povsod solzna dolina.

Iz Dholice. (Pazite na otroke!) Primož Müller, Steinerjev sin v Sekolčih, star $1\frac{1}{2}$ leta, je padel dne 9. decembra t. l. v škap, v katerem so bile pred nekaterimi trenutki pleve z vrelo vodo polite. Revez se je tako strašno ožgal, da je v nekaterih urah izdihnil dušo.

Iz Rožeka. (Zopet požara!) V naši rožni dolini so požari takorekoč na dnevnem redu. Ni dolgo, kar je gorelo v Dolgi vasi pri St. Jakobu, kjer je pogorelo pol vasi; kmalu potem na Bistrici pri St. Jakobu, potem v Tmari vasi, kjer so zažgali vojaki in zopet hitro v Bačah. In tako imam tudi danes zopet žalostno poročilo o požaru. Bilo je dne 7. decembra okoli šeste ure zvečer, ko je nenavadni glas zvona naznanjal ogenj. Velika ruščica se je videla v megli proti St. Jakobski strani; gorelo je zopet na Bistrici, kjer je p. d. Ibovniku pogorel skedenj in hiša, oboje novo zidano, ker je še le pred tremi leti pogorel. Gotovo je zanetila zlobna roka, a katera? Rožeška požarna bramba se je hitro pripravljala pomagat sosedom, a nankrat se razsvetlijo tudi oblaki nad Rožekom. Gorelo je na Ravnah v rožeški fari pri posestniku p. d. Raderču. Domačini so ravno opravljali večerno molitev, ko jih je nek mož klical, da njihov skedenj gori. Ta je mimo gredé zapazil ogenj, a sam ni mogel ga premagati; predno je pa domače, zbrane v hiši, poklical, ni bilo več mogoče skednja rešiti. Tudi požarna bramba je zastoj hitela z brizgalnico na pomoč, ker zaradi letošnje suše nikjer ni vode. Kar se je dalo, so dobri ljudje rešili, živino, žito in opravo v hiši; skrbi pa in trije vozovi so zgoreli in tudi hišno poslopje je padlo ognju za žrtev, ker je bilo vse leseno in je vlekel precej močen veter. Posestnik je sicer nekaj zavarovan, a vendar v veliki stiski, posebno zdaj po zimi. Kako je ogenj nastal, ni znano, a sumničé se, da je nekdo nalašč zažgal, ker je začelo goréti od zunaj, na mostu v skedenj. R.

Iz Brnce. (O naši šoli.) Naš krajni šolski svet je prišel po dolgih izkušnjah do spoznanja, da naša utrakvistična, ali bolje rečeno ponemčevalna šola našim razmeram nikakor ni primerna in da je skrajni čas, da se postavi pouk na pravo, pametno podlago. Zato je v zadnji seji enoglasno sklenil, da se ima šola tako uravnati, da se poučuje mladina s pomočjo slovenskih knjig na podlagi maternega jezika. Od četrtega šolskega leta naprej naj se uči tudi nemščina kot učni predmet za vse učence. Dotična prošnja se je tudi že odposlala na merodajno mesto. Vsled tega sklepa je spreletela trobilo beljaških Nemecev in koroških nemškutarjev, ki sliši na ime „Kärntner Nachrichten“, taka groza, da je začelo nemudoma klicati na boj zoper omenjeni sklep vso našo nemškutarško gardo. Najprej se zaganja prav surovo v našega občespoštovanega g. župnika V. Krauta in v načelnika šolskega sveta g. Bielča, potem pa nakopiči v treh člankih toliko praznih čenč in oslarij o slovenski šoli, da se nam ne zdi vredno na to odgovarjati. Laž in zvijača morata tudi tukaj pomagati, da se sklep šolskega sveta najprej ko mogoče pokoplje. Nek možicelj, kateremu njegova nemščina tudi ni pripomogla do boljših razmer, bi si rad pridobil vsaj slavno ime s tem, da prav pridno brusi svoje pete ter nabira podpise zoper slovensko šolo. Pri tej priložnosti trosi laž, da je šolski svet prosil za tako šolo, v kateri se nemščine čisto nič ne bo poučevalo. Vsled tega je dobil tudi nekaj podpisov, katere so pa deloma spet preklicali, ko so izvedeli, kako se jim je podpis z lažjo in zvijačo izvalil. Zato rodoljubni možje, bodite oprezní, da zastopniki nemškutarije ne zadržejo še bolj mreže, s katerimi so vas obdali. Ne dajte se zbegati po lažeh, ker šolo hočemo dobiti tako, da se otroci v njej izobrazijo lepo v maternem jeziku ter se zraven naučijo tudi nemškega jezika, kolikor je potreba. Tako šolo imajo v St. Jakobu v

Slovenci! Pridno zahajajte na slovenske shode!

Rožu. To šolo je pohvalno omenil v deželnem zboru bivši deželni šolski nadzornik dr. Gobanc; o njeni pametni jezikovni uravnavi se je prepričal naš okr. glavar g. Schuster; v najnovšem času se je z njo sprijaznil celo naš deželni odbor. Tako šolo hočemo tudi mi imeti in jo moramo dobiti, ako bi bilo tudi treba več let se za njo bojevati. Dobili jo bomo, ako homo trdno stali in se ne vstrašimo naših nasprotnikov, ki nas skušajo obdržati pod svojo liberalno komando. Vsem nemškutariskim hujskačem pa kličemo: Proč roke od naše šole!

Novičar.

Na Koroškem.

(Nove poštnice.) Krivica, ki so jo trpeli kmetje, trgovci in obrtniki na deželi gledé poštinih zadev, se odpravi z novim letom; odpravi se namreč dosedanja dostavnina za pisma, dopisnice, časnike, tiskovine in vzorce. Zato pa bodo stale dopisnice, kakor smo že zadnjič kratko omenili, 5 beličev, in poštne nakaznice 2 beliča. Pristojbina za priporočanje (rekomandiranje), za povpraševalna pisma (reklamacije), za povratnice in izplačevalna potrdila se je zvišala od 10 kr. na 25 beličev in sicer tudi za mestni promet. Za tiskovine veljajo te-le stopinje: do 50 gramov 3 beliči, nad 50 gr. do 100 gr. 5 bel., nad 100 gr. do 250 gr. 10 bel., nad 250 gr. do 500 gr. 20 bel., nad 500 gr. do 1000 gr. 30 bel. Dostavnina za poštne nakaznice in šeke bo ceneje ko sedaj in sicer za zneske do 10 Kron 3 beliče, nad 10 K 5 bel.; pri denarnih pismih pa do 1000 Kron 5 beličev, nad 1000 K 10 bel. Za pisma in dopisnice itd. v Nemčijo, Ogersko in Bosno bodo veljale kakor sedaj domače pristojbine, le v mednarodnem prometu bo za vsakih 15 gr. pisma 25 bel. plačevati. Sedanje poštne nakaznice in spremnice se smejo le še do konca tega leta rabiti. Pozneje se jih bode moglo na poštah zameniti. Sedanje znamke, zalepki veljajo še do 31. marca 1900, potem nič več; tako tudi dopisnice; vendar bo treba dati na nje dopolnilno znamko za 1 belič. Kdor želi, dobi lahko pri vsakem poštnem uradu za časnike predalo zastoj.

(Plesi v prepovedanem času.) Vsak kristijan mora znati, da je prepovedan v adventnem času vsak ples. A naši Celovčani se malo zmenijo za to. Dne 3. t. m. je napravilo ples njih pevsko društvo; dne 7. t. m., torej na predvečer velikega praznika, pa c. kr. inženirji deželne vlade. „Fr. Stimmen“ tega plesa kar ne morejo prehvaliti. Ali je res treba, da se tudi c. kr. uradniki tako malo zmenijo za cerkvene postave, da jim ni več svet ne petek ne svetek!?!

(Kmetijska družba koroška) je imela dne 13. dec. izvanreden občni zbor, na katerem se je sklepalo o preuredbi pravil, ker cesar ni potrdil zakonskega načrta o ustanovitvi deželnega kulturnega sveta. Prejšnjega družbenega predsednika dr. E. vit. Edlman-a so imenovali častnim članom. Družba šteje sedaj 4253 članov.

(Nove oglednice „Narodne šole“) v Št. Rupertu ob Velikovecu so ravnokar izšle. Izdelal jih je jako lep fotograf Jerkič v Gorici. Dobivajo se v „Narodni šoli“ velikovski in stane komad 4 novce.

(Duhovske zadeve.) Kapucin č. o. Moric Kukovič je prestavljen iz Celovca v Irdning in č. o. Alojzij Slabanja iz Irdninga v Celovec. — Župnijo Lipo bode oskrboval g. Drag. Hüttner, župnik v Rožku. — Prestavljen je g. provizor B. Hochl iz Milštata v Molebihl.

(Umrl) je dne 12. dec. v Celovcu nanagloma posestnik gostilne pri „Sandwirtu“ g. Gustav Jilg, star 44 let. Zadela ga je srčna kap. — V Gradcu je dne 5. t. m. umrl bivši c. kr. okrajni glavar velikovski, g. Julij pl. Webenau. N. p. v m.!

(Mlekarnice) snujejo v Šmihelu nad Pliberkom in v Št. Jakobu v Rožu. Dobro!

(Nepotrjen zakon.) Cesar ni potrdil zakona o preuredbi poselskega reda, kakor ga je sklenil deželni zbor v zadnjem zasedanju.

(Stari krajcarji) in polkrajcarji so veljavni samo še do novega leta. Potem se ne bodo več zamenjali. Treba je torej stare krajcarje zmeniti še prej. — Naredba, da novci veljajo samo še do novega leta, ne kaže posebne prijaznosti do ljudstva, med katerim se zlasti na deželi nahaja še dokaj starih novcev.

(Nesreče.) Na južnem kolodvoru v Beljaku so našli dne 6. t. m. ustreljenega 20letnega Jož. Hell-a iz Trga. Zraven njega so našli nov samokres. Ali se je Hell umoril sam, ali ga je kdo napadel, ni dognano. — Dne 3. t. m. je v Beljaku 20letni krojač P. Sturm skočil iz dravskega mosta v Dravo. Hotel se je sam usmrtiti. A voda se mu je zdela bržkone premrzla. Splaval je na breg ter se je sam rešil. — V Volšberku se je obesil nek huzar. Zakaj, ni znano. — V Beljaku se je obesil 42letni blapec J. Melher zaradi „nesrečne ljubezni“.

(Drobiž.) Celovski učitelji zahtevajo od mestnega zbora, naj jim poviša donesek k stanarini. — Mestno godbo snujejo v Celovcu. Stroški za to so proračunjeni na 18.000 gld. Mesto doplača letnih 3000 gld. Snujejo godbo pa samo iz nagajivosti zoper vojaško godbo. — Za pogorelec v Bačah se je nabralo v rožeški in beljaški dekaniji vkup 146 gld. 57 kr. cerkvenih darov. — Posl. dr. Steinwender je na več krajih svojega volilnega okraja poročal o delovanju drž. zbora. Volilci so mu izrekli zaupanje. — Deželna zavarovalnica za govejo živino prične poslovati dne 1. januarja 1900, ker je oglašene že dosti živine. — Zima je nastopila z vso silo. Snega je padlo po nekaterih krajih nad meter visoko. Promet na železnicah je zelo oviran, deloma celo ustavljen.

Po drugih slovenskih deželah.

(„Naša straža“) ima svoj letošnji redni občni zbor dne 30. dec. ob 11. uri v Trstu v Slavjanski čitalnici.

(Predrzen tat.) V Zaspu na Gorenjskem je vlomil v shrambo krčmarja Šilarja neznan tat, preoblečen v žensko. Gospodar ga je preganjal ter zasledoval. Tat pa se je obrnil ter preganjalca tako razmesaril, da je isti v par dneh potem umrl.

(Bismarkovo ulico) hočejo imenovati tudi mariborski posilnemški mestni očetje, in sicer se bo tako imenovala v graškem predmestju se nahajajoča meščanska ulica. Zakaj ravno meščanska ulica? Ker se v njej nahajajo c. kr. gimnazija, c. kr. učiteljske, c. kr. vadnica, c. in kr. korni komando itd. To je res škandal, da hočejo ultranemški mestni zbori povsod ravno one ulice imenovati po zakletem nasprotniku Avstrije, v katerih se nahajajo kake šole!

(Drobne novice.) V Ljubljani so dne 9. t. m. slovesno blagoslovili novo gimnazijsko poslopje. — Ogenj je dne 2. t. m. pokončal vas Zdolnje Poljane pri Starem trgu na Kranjskem. Od 9 hiš je 7 uničenih. Rešili so le živino. Škode je 29.000 gld. — Dopolnilna volitev na Goriškem bode vsled odstopa grofa Alfreda Coroninija za prvi volilni okraj veleposestva za goriški deželni zbor dne 3. januarja 1900. — Umrl je v Kranju g. Peter Mayer v starosti 82 let. Vodil je 40 let dobro znano kranjsko pivovarno. — V Trstu prične izdajati z novim letom godbeni učitelj g. Hrabroslav Vogrič list „Slovanska Lira“ za tamburaške zборе.

Križem sveta.

(Vojska v južni Afriki) se nadaljuje doslej le v nesrečo zlataželjnih Angležev. Le-ti so v zadnjem tednu zgubili tri velike bitke: pri Strombergu je bil udarjen general Gatacre, general Methuen se je skušal rešiti iz zagate, v katero so ga vjeli Buri, a zaman. Vrhovni poveljnik Buller si je hotel priboriti prehod čez reko Tugelo, a se je moral umakniti z velikimi izgubami Burum, ki so doslej na vseh bojiščih pokazali svojo premoč.

(To in ono.) V Petrogradu so dne 3. dec. slovesno otvorili avstrijsko umetniško in obrtno razstavo. — V Gradcu je umrl dne 7. decembra prelat dr. Alojz Hebenstreit. Pokopaval je prednico usmiljenih sester in pri tem opravilu zadela ga je kap. Bil je učen mož in blag značaj!

Naša gospodarska organizacija.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

Na Miklavževi semenj dne 4. t. m. bil je v Velikovecu jako velik promet. K zadruzi prišlo je ta dan 52 vozov žita, sevé bolj majhnih vozov, in se je izdalo samo v Velikovecu za blago nad tisoč goldinarjev. Zato pa je sredi bila prazna.

Oglašajo se tudi že nasprotniki zadruga in omahljivci; komaj se je začelo delati, hočejo nekateri že imeti bog si vé kakšen dobiček. Zadruga je namreč prodala nekoliko blaga tudi par domačim trgovcem, in že se nahajajo ljudje, udje ali neudje, ki pravijo, če zadruga tem prodaja, prodajamo jim rajši sami. Tem imamo povedati, da bo zadruga le vesela, če se ji v pričetku ne privaža preveč takega blaga, ki nima stanovitne cene, ali se ne dá lahko prodati. Naši trgovci imajo stare zveze z malimi konzumenti, mi jih pa še nimamo, zato so ti trgovci morebiti res včasih v položaju, dati več, kakor zadruga. Nekateri ljubeznivi prijatelji nam prigovarjajo: naprej z blagom; če cene padejo, kaj bode potem? Drugi zopet pravijo: ne prodajajte doma, iščite kupčevalce zunaj dežele. Borzna in trgovska poročila pa pravijo, da je v tem času trgovina vselej jako mlačna, ker kmetje zdaj z blagom preveč silijo na trg. Umevno je tudi, da zunanji konzumenti in kupci na našo zadrugo niso čakali; ponujati nismo mogli popred, predno je bilo dosti žita vkup. zdaj se ponuja, in če se kaj prodá, je nekaterim zopet cena prenizka, če se ne prodá, pa pravijo, ne znajo najti kupca, bo jim obležalo blago in bomo imeli le škodo. Vse take „prijatelje“ opominjamo: ne izgubite potrpežljivosti. Kdor

začne kako podjetje, ne more prevelikega dobička iskati takoj prvi dan, če v pričetku kje kak desetak manj dobimo, našli jih bomo na drugi strani mesto enega deset.

Pred vsem naj si zapomnijo naši zadrugniki, da zadruga nikdar ne more n. pr. rži, ajde in morebiti tudi pšenice tako dobro plačati, kakor domači mlinarji, dokler ne bo zadruga sama mlela in zadrugnikom prodajala moko. Zakaj ne more boljše plačevati? Zadruga mora prodajati v velikem, pri vagonu pa ne more staviti višje cene, nego jo določuje borza, in ta cena je dosti nižja, kakor plačilo mlinarju ali pa sosedu, ki potrebuje semena, kruha in žito za živino.

Za seme se je n. pr. rž prodajala po 8 gld. in čez, seve je morala biti čista; nam pa so ljudje vozili blago tretje vrste. Par strank je pripeljalo lepo blago, za katero smo jim nadali za kilo čez sedem, drugi so vozili deloma jako slabo blago in dali smo jim pod sedem. Prodali smo vse vkup po sedem in zdaj pravi n. pr. naš nasprotnik Leitgeb v Sinčivasi, da hoče dokazati, kako slabo gospodari zadruga, kupovala je za 7 gld., prodala pa tudi po 7 gld., torej ima toliko in toliko izgube. Nam se pa javne kritike ni bati; kdor je videl našo rž, se temu ne bo čudil. Lahko bi jo prodali dražje, a naši udje pravijo, čistit in smete preveč, sicer veliko odpade, in ko bi mi našo rž hoteli res izčistiti, bi morebiti odpadla četrtnina blaga, jedno osminko bi pa več dobili, in plačali delavce, taka kupčija bi ne bila kaj prida. A vse to ni vredno, da se dosti o tem govori, druga semena v poštev ne pridejo poleg ovsca, ki nam prihaja v najlepši kvaliteti v ogromni množini; zadruga bi s prodajanjem samega ovsca imela dosti dela, in dosti zasluzka. Do zdaj sevé tudi še za oves ni dosti naročil, a vsaj je pri drugih prodajalcih enako; trgovina se bo vzbudila še le po novem letu.

Zadrugniki, ne glejte na to, če morate v pričetku za tak zavod žrtvovati morebiti par goldinarjev, potrpite nekoliko časa, da bode videli, kako se v teku vsaj enega leta vse prodá; če bi potem spoznali, da je vam zadruga res v škodo, lahko vsi zopet izstopite. Kdor pa zdaj nasprotuje, naj vozi svoje blago k prekupcem, kakor mu drago, zadruga vsled tega ne bo žalovala. Mi ne smemo biti, kakor otroci: na prvi mah navdušeni kot ogenj, pri prvi mali zapreki pa obupni in pobiti, ne kličimo danes „Živio!“ „Mi smo mi“ — jutri pa pravimo: „Ne pojde“, marveč bodimo si svesti koj iz pričetka vseh težav, in ko pridejo male zapreke, bodimo jih veseli, ker one so nam šola, ki nas uči izogibati se večjih napak!

Vabilo

slavnostni božičnici

v „Narodni šoli“

Družbe sv. Cirila in Metoda

v Št. Rupertu ob Velikovecu

v sredo dne 3. januarja leta 1900.

ob 2. uri popoldne.

Vspored:

1. Petje: »Detetu Jezusu«. Pojo učenci.
2. Uvodni govor. (Cikulnik Anton.)
3. Dvogovor: »Krščanska duša«. (Cikulnik Ana in Weis Mici.)
4. Govor. (Mici Miklavc.)
5. Petje: »Prišla je noč«. P. A. Hribar.
6. Deklamacije I. razr.: a) »Novoletne«. 1. Vehovec Janec, 2. Mesner Filip, 3. Škrinar Lojze, 4. Rak Anica. b) »Božične«. 1. Pušl Pepka, 2. Pušl Mici, 3. Muhar Liza, 4. Trepo Mici. c) »Zapuščena sirota«. Kočnik Katica in Isak Angela.
7. Petje: »Jezik moj«. Pojo otroci.
8. Deklamacije II. razr.: a) »Kdo je vse stvaril?«. (Kočnik Janec.) b) »Novoletne«. (Matija Lušin in Gros Tomaž.) c) »Moj dedek«. (Bruner Julika.) d) »Božična«. (Škofič Mici.) e) »Rožice po zimski«. (Ravter Ana.) f) »Tam na pašniku«. (Robnik Ana.)
9. Petje: »Bogu na višavi«. (Hladnik.)
10. Deklamacije III. razr.: a) »Novoletna«. (Karpf Luka.) b) »Slava Slovincem«. (Kunstl Janec.) c) »Zima«. (Cikulnik Mici.) d) »Božične«. 1. Isak Ana, 2. Mesner Mici, 3. Mesner Ana, 4. Martinčič Franja, 5. Škorjanc Magd., 6. Uranšek Lizika. d) »Nazaretska cvetlica«. (Cikulnik A.) e) »Pesem od vrlega moža«. (Cikulnik Urška.)
11. Petje: »Slovensko dekle«. Narodna.
12. Igri: 1. »Jurček gre na tuje«. Predstavljajo otroci II. in III. razreda, in 2. »Sv. Germana«, učenci III. razreda. — Vmes petje: »Vse mine« in »Po jezernu«.
13. Zahvala za božična darila. (Župan Franja.)
14. Petje: »Na straži.«
15. Razdelitev božičnih daril med učence.

K obilni udeležbi vabi častite rodoljube in prijatelje slovenske šolske mladine

načelnštvo »Narodne šole«.

Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

Vabilo

k izvanrednemu običnemu zboru, ki ga priredi „Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku“ na dan sv. Janeza (27. dec. t. l.) v prostorih gostilne g. Plešivčnika (Šercerja) v posvetovanje zastran zgradbe poslopja za mlekarico ter zastran posojilničnega rezervnega fonda. K obilni udeležbi č. zadrudnike uljudno vabi odbor.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Loterijske srečke od 16. decembra 1899.

Trst	31	41	54	65	60
Linc	9	14	70	67	18

NAZNANILA.

Oznaniilo.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, zviša obrestno mero hranilnih vlog s 1. januarjem 1900 od 4%
na 4 $\frac{1}{4}$ od sto

in plačuje tudi rentni davek od narastlih obrestij.

Na podlagi zapisnika seje z dne 14. decembra 1899 daje to na znanje

odbor.

Slavnemu občinstvu in čebelarjem

priporoča podpisani izboren med, garantirani pitaneč, v škatljah po 5 kil: kilogr. 60 kr.; v škafih po 40 kil: kilo 56 kr. Med v steklenicah, takomenovani Schleuderhonig, kilo po 1 gld. Pristen brinjevec liter po 1 gld. 30 kr., 3 litre franko za 4 gld. 70 kr. — Sadjevec (Säuerling) liter po 80 kr. — Fina stara slivovka liter po 1 gld., večje partije po dogovoru.

Posilja proti poštnemu povzetju

Egid Jeglič, čebelar in trgovec
na Selu, pošta Žirovnica na Gorenjskem.

Slovensko vinogradniško društvo v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo priporoča svojo veliko zalogo prstnih domačih vin, starih in novih iz Dolenjske, Štajerske, Istre, Vipave in Goriške. Vino je deloma doma prešano, isto oddaja se v sodih in fino v steklenicah. Zaloga in kletarstvo na Glincah št. 20 pri Ljubljani na lastnem posestvu. Na zahtevo pošiljajo se uzorec brezplačno.

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,
na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.

Uradne ure so od 1/9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.

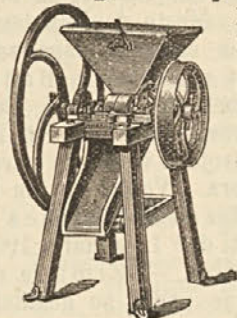
Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Jakob Petschounig,

usnjarski trgovec
v Celovcu, na novem trgu št. 4., med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnice.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovito usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarsko orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni. Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

Stroji za prirejanje krme za zimsko krmljenje v hlevu!

Rezalnice za rezanico, rezalnice za repo in krompir, mlinci za robkanje in mečkanje, parnice za živinsko krmo, premakljive kotljaste štedilne peči z emailiranimi in ne-emailiranimi vložnimi kotlji, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, krompirja za mnoge kmetijske in gospodarske namene, dalje: robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, trijerje, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih.

mlatilnice, vitle, jeklene pluge, valjarje, brane, najboljše sejalne stroje „AGRIKOLA“ (na kolesih), ne da bi bilo treba kolesa izpreminjati.

Samo ob sebi delujoče

škropilnice za uničevanje grenkuljice,

izdelujejo in pošiljajo z jamstvom kot posebnost v najizvrstnejši in priznani najboljši sestavi,

PH. MAYFARTH in sođr.

c. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, III. Taborstrasse 71.

Odlukovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnmami.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Pristne kranjske klobase,

pravi borovničar in brinjevec,
žimo od 60 kr. naprej pošilja
Albin Rant,
trgovec v Kranju.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

C. in k. dvorna tovarna za orgle
bratov
RIEGER
v Krnovem (Jägerndorf)
avstr. Šlezija
izdeluje izvrstne in cene
cerkvene orgle.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

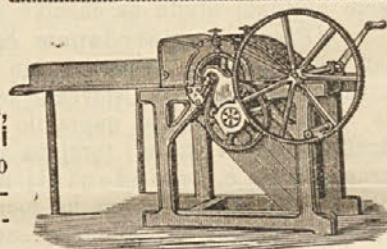
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlegasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

E. Mehlofer,
mekanski pasarski mojster v Celovcu.
Ustanovljeno leta 1872.

Priporoča p. i. čast. duhovščini bogato zalogo cerkvenih kovinskih izdelkov in prevzame vse v to stroko pripadajoče popravke po najnižjih cenah.

V tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar na svitlo prišel

Katekizem za katoliške šole v združenih državah ameriških.

Sestavil in izdal

Rev. J. S. Šusteršič,
Joliet, Ill.

Z dovoljenjem prečast. St. Cloudskega škofijstva.
Cena kartoniranemu iztisu je 40 kr., po pošti poslan velja 45 kr.

Stroji za opekarne,

kakor tudi vsa oprava za opekarne in tovarne za napravo šamotne in zarezane strešne opeke, ivnatih cevij, kakor tudi

zmanjševalni stroji

se dobivajo od l. 1862. kot posebnost v Zeitzski železniški livarni in strojarni.

Podružnica v Köln-Ehrenfeldu

(prej Louis Jäger).

Naslov za pisma: Masch. Fabr. vorm. Jäger, Köln-Ehrenfeld.

Brady-jeve

želodčne kapljice

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,

so starodavno in znano pomagilo, ki krepča želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane . . . . . 40 kr.
Dvojnata steklenica . . . . . 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice

lekarnarja C. Brady

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijacejske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis C. Brady

Posamezni deli so navedeni.

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.